

Birgitte Kvist Poulsens prædiken 2. påskedag

Taler

Birgitte Kvist Poulsen
Provst i Holmens og Østerbro
Provsti

Dato

1. april 2024

Sted

Holmens Kirke

Omstændigheder**Prædikentekster**

Salmernes Bog kapitel 16, vers 5-11
Johannesevangeliet kapitel 20, vers 1-18

Salmer

Krist stod op af døde
Påskeblomst! hvad vil du her
Hvad er det at møde den opstande mester
Tag det sorte kors fra graven
Som den gyldne sol frembryder
Jesus lever, graven brast

Mange spørger nok sig selv, hvorfor vi hele to dage i træk skal høre om den tomme grav, men udover historiske grunde og traditionens så giver dagens evangelium i og for sig selv svaret ved at fortælle om disciplenes og Marias forskellige reaktioner: Opstandelsestro er en proces. Opstandelsestro er bevægelse og gribes ikke én gang for alle.

Opstandelsestro griber dig nok, men aldrig som en størrelse, du for alvor får greb om. Sker det, bemægtiges troen af selvspejling og egen forstand.

Fra begyndelsen er evangeliet i bevægelse. Simon Peter og Johannes, den discipel som Jesus elskede, løber om kap, da Maria Magdalene fortæller dem, at graven er tom. Johannes, der kommer først, tør umiddelbart ikke at gå derind, men på afstand ser han, at kun linnedklæderne ligger tilbage i graven. Så kommer Simon Peter til, går ind, og nu følger Johannes efter, *og han så og troede*. Simon Peter derimod gribes først af troen senere, nemlig i mødet med den opstandne på Genesaret Sø. Men uanset er der sat noget i gang, og de skynder sig ud i verden igen!

Maria bliver. Hun står grædende udenfor graven. Chokeret, forvirret, bange.

Langfredags umenneskelige korsfæstelse af den elskede ven, hans dødskamp og skrig sidder i kroppen. Tankerne tumler rundt i hovedet på hende. I Jesus mødte hun for første gang en menneskelighed, hun aldrig tidligere havde erfaret, og som hun knap nok turde tro fandtes. Udstødt som hun var. Ekskluderet, på bunden af samfundet, prostitueret som hun var, mødte hun i Jesus fra Nazaret en kærlighed og tilgivelse, hvis lige ingen kender mage.

Grædende, fortvivlet og hungrende efter fastholdelse af denne grænseløse kærlighed, gør hun som enhver, der har oplevet dødens skelsættende istaphånd: Hun besøger graven for dog at være den elskede nær, men selv hér skuffes hun. Selv hér er ingenting, som det burde være. Ikke engang ved graven får sorgen lov at hvile. Selv hér forhindres opfyldelsen af kærlighedens længsel, for akkurat hér er mere på færde!

Som enhver sørgende ønsker Maria den døde tilbage, men dum er hverken hun eller andre elskende, der har mistet. Når nogen dør, kommer de ikke tilbage. Så ligger de dér i kisten eller urnen på bunden af den mørke grav, men ikke ham. Ikke Jesus fra Nazaret. Det er lige til at græde over, for hvor skal Maria nu gøre af sin kærlighed, og hvordan overhovedet elske igen?

Enhver der har elsket og mærket dødens smertefulde indgriben, mærker også livsforandringen. Livet bliver aldrig, som det var før, døden indtraf. Der er et 'før' og et 'efter', men når man står midt i smerten, savnet og chokket er det 'før', der kalder så desperat på én.

På samme vis kalder tiden sammen med Jesus rundt omkring i Galilæa og i de mange forskellige hjem på Maria. Tiden før, hvor Maria og verden mødtes af en virkelighed, man ellers ikke ser, kalder på hende. Og hun ønsker denne virkelighed tilbage. Ønsker at fastholde den menneskelighed, Jesus fra Nazaret mødte verden med.

Blændet af tårer ser hun ikke, at lige præcis hans virkelighed lever videre. Blændet af sorg mødes hun af engle, der kender denne virkelighed, dens kolossale kraft, som sætter sig igennem trods dødens kulde. *Kvinde, hvorfor græder du?* Spørger de forundret, ja, nok en smule henslængt, for de ved bedre: Kærlighedens menneskelighed er på ingen måde død! Men Maria er opslugt af gråd, af tab og sorg, der forhindrer hende i at tro den virkelighed, man ikke ser.

Simon Peter og nok især Johannes er som sagt allerede løbet. Over stok og sten er de nu i gang med at fortælle om påskens under, opstandelsens virkelighed, som de allerede mærkede i Jesus fra Nazarets nærvær, Guds virkelighed, som Maria mod egne forventninger nu endelig møder igen, da hun for anden gang spørges: *Kvinde, hvorfor græder du?* Denne gang er det ham selv, der spørger. Denne gang mødes hun igen af Jesus fra Nazaret, men denne gang som Kristus, den opstandne.

Det er dog først, da han kalder hende ved navn, at troen griber hende, igen. Hun havde et navn i verden, en identitet – en flosset én af slagsen – men han kendtes ved hende, han elskede hende på trods af hendes ry. Men nu – hér i opstandelsen – kaldes hun igen ved navn og mærker på ny Guds ubetingede kærlighed. Og ilden og håbet tændes i hende, for nu ser hun igen sig selv i lyset af hans tilgivende kærlighed, dog endnu skarpere hér i opstandelsens lyslevende skær.

Men først famler hun. Kan det virkelig passe? ”*Rabbuni!* Er du tilbage? Min mester, bliv hos mig. Du må ikke gå. Jeg må røre ved dig. Forlad mig ikke!”

Hold mig ikke tilbage, lyder svaret! Rør mig ikke, for kærligheden kan ikke besiddes. Den er lige så lidt bundet til dig, som den er til alle andre. *Hold mig derfor ikke tilbage, for jeg stiger op til min fader og jeres fader, til min Gud og jeres Gud.*

Og da lander Maria Magdalenes foreløbige tro i troen på den virkelighed, man ikke kan se: Guds virkelighed! Uden at kunne forklare hvorfor, forvandles smerte og tomhed til fylde og tro. Stående overfor den opstandne får Maria syn for sagn, for hér bekræftes Jesus af Nazarets hele liv af Guds virkelighed, som er større end alt, hvad vi ser, for Guds kærlighed går gennem døden til livet – det tilgivende liv, som fortæller os, at akkurat kærligheden er stærkere end døden.

Vi mærker denne indsigt som savn, som sorg. Vi har endnu ingen erfaret bevidsthed om, at døden rummes af Guds virkelighed, hans enorme kærlighed, men i mødet med den opstandne får netop Maria vished for, at hendes liv er en uadskillelig del af hans liv og død, *der stiger op til hans og vores Gud*, og visheden indser, at Gud og mennesket har en fremtid sammen – i dette liv såvel som i det,

der måtte komme.

Hvad Simon Peter og Johannes muligvis fornemmede, da de så den tomme grav, og intuitivt greb før Maria, kommer altså til hende. Troen åbner hendes øjne, og hun ser Guds virkelighed, hans vilje, der satte sit liv til for hendes, for menneskets, ja, for menneskelighedens skyld.

Jesus fra Nazarets korsfæstelse er derfor mere end en brutal henrettelse. Guds død på korset Langfredag er Påskens under, for hér gribes døden af opstandelsens mysterium, kærlighedens kolossale livskraft, der sætter sig igennem men også udover den virkelighed, vi kender.

Egentlig tro er derfor altid i bevægelse. Opstandelsestro er en proces. Den sker igen og igen. Greb om den får vi aldrig, for den er båret af en anden form for længsel end den, der ønsker sig 'før' tilbage.

Længsler kan indfris, når den, der elsker, får sin elskede, men opstandelsestro lukker sig aldrig, for den retter sig mod fremtid og håb. Den går ikke efter den elskede, men ønsker derimod at være den elskende, at være menneskelig og tilgivende. Opstandelsestro lader os derfor aldrig i ro, for dens længsel søger mening, søger fylde, søger fred og er båret af fremtidens håb, det levende håb.

Den opstandnes bestemte men kærlige, *hold mig ikke tilbage*, knytter os for altid til påskens levende håb, *for hans Gud er vores Gud* – den Gud, der er med os i sorgen såvel som i glæden, i medgang og modgang, i liv og død, i krig og kaos såvel som i fryd og fred.

Maria erfarede denne virkelighed, vi ikke umiddelbart kan se. *Jeg har set Herren*, lyder hendes opstandelsesreplik, og den forlener hende med nyt, med levende håb, som hun bringer med sig ud i verden, og i dette håb ser hun sig selv som uadskillelig fra den anden og omvendt, ser sig selv og enhver anden på en ny måde, nemlig som en ubetinget del af Guds virkelighed. Glædelig påske. Amen!

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Prædiken

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/birgitte-kvist-poulsens-praediken-2-paskedag>